

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 3Csp/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619200906
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Szabo
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2019:3619200906.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Eduardom Szabom v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 1, IČO: 31 320 155, v konaní zastúpený Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., IČO: 36 715 352, so sídlom Martin, Jilemnického 4012/30, proti žalovanej: H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., Q. XXXX/XX, o zaplatenie 4.495,65 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Súd žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Partizánske dňa 25.06.2019 domáha proti žalovanej zaplatenia sumy 4.495,65 € s príslušenstvom a náhrady trov konania.

2. Žalobu zdôvodnil tým, že predchodca žalobcu (Consumer Finance Holding a.s.) so žalovaným uzatvorili zmluvu o pôžičke č. 6217265/60462738 dňa 20.09.2015. Predchodca žalobcu na základe zmluvy poskytol žalovanej úver vo výške 4.400 €. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť v 60 mesačných splátkach vo výške 130,58 €. Žalovaná si neplnila svoju povinnosť splácať riadne a včas. Žalovaná ku dňu podania žaloby uhradila 973,13 €. Predchodca žalobcu listom zo dňa 06.07.2016 vyzval žalovanú na úhradu dlžných splátok a zároveň upozornil žalovanú na možnosť vyhlásenia splatnosti celého dlhu. Nakoľko k úhrade nedošlo, predchodca žalobcu ku dňu 19.09.2016 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 25.09.2016. Celkový dlh ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 4.495,65 €.

3. Ako dôkazy žalobca navrhol vykonať: zmluva o pôžičke + zmluvné podmienky; prehľad splátok a úhrad; predžalobná upomienka + doručenka; oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.

4. Súd žalobu doručil žalovanej. Zároveň ju vyzval, aby sa k nej vyjadrila a aby označila dôkazy, ktoré chce, aby boli v konaní vykonané a poučil ju o jej procesných právach a povinnostiach. Žalovaná sa v súdom určenej lehote k žalobe nevyjadrila a žiadne prostriedky procesnej obrany nepoužila.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, a zistil tento skutkový stav:

6. Na pojednávaní dňa 15.10.2019 žalovaná uviedla, že si brala úver od spoločnosti Consumer finance holding. Keď sa dostala do problémov, že nevládala splácať, tak kontaktovala firmu Consumer finance holding, tam povedala, či by sa nedali oddialiť, alebo znížiť splátky a povedali jej, že nie. Asi dva roky úver nespláca, presný dátum nevie a to kvôli tomu, že mala finančné problémy. Má vyživovaciu povinnosť

k dcére, ktorá ešte študuje na strednej škole. Býva v trojizbovom malometrážnom byte s manželom a práve s dcérou, ku ktorej má vyživovaciu povinnosť. Pracuje s čistým mesačným príjmom cca 700 € mesačne a z toho má cez 200 € zrážky. Spolu s manželom vlastní motorové vozidlo Peugeot 307, asi 17 až 20 ročný. Inak je nemajetná.

7. Súd zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 60462738 zistil, že predchodca žalobcu so žalovanou uzatvorili zmluvu dňa 20.09.2015. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 4.400 €, s mesačnou splátkou vo výške 130,58 €, počtom splátok 60, s fixnou výškou úrokovej sadzby vo výške 26,98% ročne, priemernou hodnotou RPMN 18,01%, RPMN 26,98%, s termínom konečnej splatnosti 09/2020. V bode 12.2 zmluvy je stranami dohodnutá možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru.

8. Súd z prehľadu splátok zistil, že žalovaná splatila na predmetný úver sumu 973,13 €. Z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaná sa do omeškania dostala splátkou splatnou dňa 20.05.2016 a predchodca žalobcu pristúpil k zosplateniu dňa 19.09.2016.

9. Súd z predžalobnej upomienky zo dňa 06.07.2016 zistil, že touto výzvou upozornil predchodca žalobcu žalovanú na možnosť zosplatenia celého dlhu, ak neuhradí dlžné splátky do 05.09.2016. Vo výzve je uvedené, že žalovaná je v omeškaní so splátkou splatnou dňa 20.05.2016. Zásielku si žalovaná prevzala dňa 18.07.2016, ako vyplýva z predloženej doručenky.

10. Súd z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 25.09.2016 zistil, že predchodca žalobcu týmto listom oznámil žalovanej, že k 19.09.2016 pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého dlhu.

11. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 879v OZ v znení účinnom od 05.12.2019, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

13. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

14. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

17. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa § 111 OZ, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

19. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. V zmysle § 180 Civilného sporového poriadku súd rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu, ktorí mali doručenie predvolania vykázané riadne a včas.

22. Súd na základe vykonaného dokazovania, po zhodnotení jeho výsledkov, dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

23. Predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na podklade ktorej bol predchodca žalobcu povinný poskytnúť žalovanej úver a žalovaná bola povinná tento úver riadne splatiť podľa podmienok dohodnutých v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Zároveň ide vzhľadom k tomu, že predchodca žalobcu zmluvu uzatváral v rámci predmetu podnikateľskej činnosti a žalovaná nekonala v rámci predmetu obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (spotrebiteľ) o zmluvu spotrebiteľskú.

24. Súd pri žalobách podaných po 05.12.2019 (podľa § 879v OZ) z úradnej povinnosti skúma premlčanie v spotrebiteľských veciach v zmysle ustanovenia § 54a OZ. Preto sa súd najprv zaoberal otázkou premlčania.

25. Ako vyplýva z predložených listinných dôkazov predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť úveru k 19.09.2016. Súd následne posúdil, či pristúpil predchodca žalobcu k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru v súlade so zákonnými ustanoveniami. Táto skutočnosť je pre posúdenie premlčania dôležitá z toho dôvodu, či súd preskúma premlčanie vzhľadom na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, alebo vzhľadom na splatnosť jednotlivých splátok. Pre platné vyhlásenie okamžitej splatnosti musia byť splnené tieto podmienky (podľa § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ): 1. Právo vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru musí byť v zmluve dohodnutá; 2. Vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru musí veriteľ vykonať do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky; 3. Dlžník musí byť so zaplatením splátky na podklade ktorej veriteľ vyhlasuje okamžitú splatnosť úveru v omeškaní najmenej 3 mesiace; 4. Veriteľ musí dlžníka na uplatnenie práva upozorniť v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením tohto práva.

26. Súd konštatuje, že predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru v súlade so zákonnými ustanoveniami. Právo veriteľa vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru je v zmluve dohodnutá v bode 12.2. Predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť na základe splátky splatnej dňa 20.05.2016 (vyplýva z prehľadu splátok a zároveň aj z predžalobnej upomienky), pričom vyhlásil okamžitú splatnosť až 19.09.2016, teda po uplynutí viac ako 3 mesiacov od splatnosti splátky na základe ktorej uplatnil svoje právo vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru. Zároveň upozornil na uplatnenie práva žalovanú predžalobnou upomienkou zo dňa 20.09.2016, ktorá bola doručená žalovanej dňa 18.07.2016. Súd preto prípadné premlčanie bude posudzovať vzhľadom na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru.

27. Pri posúdení otázky premlčania, najmä začatia plynutia premlčacej doby, súd vychádzal aj z aktuálnej judikatúry. Súd poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9Co/288/2016, Krajského súdu v Trenčíne vo veci sp. zn. 5Co/242/2017 a Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 12Co/169/2018, v ktorých bol prijatý záver, že rozhodným dátumom pre začiatok plynutia premlčacej doby v spotrebiteľských právnych vzťahoch v prípade zosplatnenia dlhu podľa § 565 OZ je splatnosť tej splátky, ktorá je rozhodná pre uplatnenie zosplatnenia. Nie je podstatné, kedy došlo k zosplatneniu, ale pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je podstatné, pre nezaplatenie ktorej splátky k zosplatneniu došlo.

28. Podľa ustanovenia § 101 OZ je v tomto prípade premlčacia doba trojročná. Premlčacia doba podľa § 103 OZ začína plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V tomto prípade nesplatenie splátky na

základe ktorej bola vyhlásená okamžitá splatnosť úveru, teda dňa 20.05.2016. Keďže je premlčacia doba trojročná, nárok žalobcu sa premlčí dňa 20.05.2019. Žalobca doručil žalobu tunajšiemu súdu dňa 25.06.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Podľa § 111 OZ na plynutie premlčacej doby nemá vplyv zmena veriteľa. Súd tak konštatuje, že nárok žalobcu je premlčaný. Vzhľadom na vyššie uvedené súd z dôvodu premlčania žalobu v celom rozsahu zamietol.

29. Pri posúdení pojmu „vymáhať“ v ustanovení § 54a Občianskeho zákonníka súd vychádzal z dôvodovej správy k zákonu č. 343/2018 Z.z., ktorým bolo toto ustanovenie do Občianskeho zákonníka zavedené. Z tejto vyplýva, že pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Predkladateľ je presvedčený, že po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru nato, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Preto súd ex offio prihliadal na premlčanie aj pri posudzovaní podanej žaloby v tomto spore.

30. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalovaná bola síce v spore úplne úspešná, keďže žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu, ale nárok na náhradu trov konania si neuplatnila, na konaní sa nijakým spôsobom nepodieľala a teda jej preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli. Preto súd žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.